bilimger.kz

Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
*ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718***

2020

БӨЛІМ: ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

қмж Б.Майлин шығаршамышылығы

ЖАРИЯЛАНДЫ	**СІЛТЕМЕ**
13.06.2020	https://bilimger.kz/76735/

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Сабақ: қазақ әдебиеті **3-бөлім: Адам жанының құпиясы** **Тақырыбы: Бейімбет Майлин** «Шұғаның белгісі»	**Мектеп:** СҚО, «Ақжарқын орта мектебі» КММ **Оқулық:** С.Ч.Тұрсынғалиева «Қазақ әдебиеті » 9-сынып, «Арман -ПВ» баспасы, 198-203 беттер		
Күні:	**Мұғалімнің есімі:** Манав Алмагуль		
Сынып: 9	**Қатысқандар саны:**	**Қатыспағандар саны: 0**	
	9.1.3.1. Көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.3.1.1.Шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын анықтау.		
Сабақ мақсаттары	**Барлық оқушылар:**		
	· Көркем шығарманың идеясын анықтап, кейіпкерлер жүйесін анықтай алады.		
	Оқушылардың басым бөлігі:		
	· Шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстырады.		
	Кейбір оқушылар		
	· Көркем шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтайды.		
Бағалау критерийлері	ü Көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтауы тиіс. ü Көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстырады. ü Көркем шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтайды.		
Тілдік мақсат	Өз көзқарастарын білдіреді, кейіпкерлерге баға береді, себептерін түсіндіреді, өз сөзімен мазмұндайды, өз ойларымен бөліседі, көркем шығармаларды салыстырады, тарихи және көркемдік құндылығын дәлелдейді.		
	Негізгі сөздер мен тіркестер: махаббат, еркіндік, теңсіздік, адалдық, парыз, ескілік, жаңалық **Диалог құруға арналған сұрақтар мен тіркестер:** Ескіліктің құрбаны, азап көрген әйелдер, жаңашыл әйел, салт-дәстүр әсері		
Пәнаралық байланыс	Қазақстан тарихы, өзін-өзі тану		
Құндылықтарға баулу	Елжандылық, ұлтжандылық тәрбие беру. Махаббатқа адалдық,сезім тұрақтылығына баулу		
Алдыңғы оқу	Б.Майлиннің өмір жолы мен шығармашылығымен таныс. Б.Майлиннің «Шұғаның белгісі» шығармасының мазмұнын біледі.		
Жоспар			
Жоспарланған уақыт	**Жоспарланған жаттығулар (төменде жоспарланған жаттығулармен қатар, ескертпелерді жазыңыз)**	**Ресурстар**	
Сабақтың басы 5 минут	**I. Ұйымдастыру кезеңі. Оқушылар оқытушымен және бір-бірімен амандасады, сыныпта ынтымақтасу атмосферасын қалыптастыру, оқушыларды сабаққа даярлығын қадағалау.** **II. Үй тапсырмасын сұрау. Миға шабуыл «Өрмекші торы» әдісі арқылы жүзеге асырылады** . **Топқа бөлу.** Оқушыларға қыздарға арналған әндер жазылған қиындылар беремін. **1-топ**— Мен қазақ қыздарына қайран қалам Жанары жаны жаздай жайрандаған Қыз өсссе-елдің көркі-деген сөзді Қапысыз қалай айтқан қайран бабам Қыз өссе-елдің көркі-деген сөзді Қапысыз қалай айтқан қайран бабам **2-топ** — Қимайтын жан екенсің жат ұяға Қарғам-ау, кез келдің-ау қапияда, шіркін Мөп-мөлдір жанарың-ай Жаз дидар жамалың-ай Қалдым-ау тіл қата алмай, қарағым-ай Қасыңа бара алмадым Сездің бе жан арманым Еріксіз, қалқам саған ән арнадым **3-топ**— Үкілі кәмшат, бүрмелі көйлек Тұрғандай өзі қимылсыз билеп Иықтан шашы төгіліп жерге Күмісті шашбау жарасып белге Иықтан шашы төгіліп жерге Күмісті шашбау жарасып белге	**түрлі – түсті жіп орамы.** кеспелер	

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Сабақтың ортасы
15 минут

Оқыған «Шұғаның белгісі» шығармасы бойынша үш топқа «Төрт сөйлем» тәсілін пайдалана отырып, тапсырма беремін.
1- топ- Шұғаға қарап бұрынғы қазақ қыздарының тағдыры қандай болды деп ойлайсыңдар?
2-топ- Қазіргі қазақ қыздары мен Шұғаның айырмашылығы қандай?
3-топ- .Романда жазушы қандай мәселені көтереді?

ПІКІР ....
ДӘЛЕЛ...
МЫСАЛ...
ҚОРЫТЫНДЫ...
«Екі жұлдыз бір тілек» әдісімен кері байланыс аламын.
Бейімбет Майлин. «Шұғаның белгісі» хикаяты туралы қысқаша баяндалған видеокөрсетілім көрсетіледі. (тыңдалым)
(https://bilimland.kz/upload/content/lesson/15922/media/20a72c5c1add90345a076222b00765d2/content/script_00007/media/kz_11s_874_1b.mp4)
(1:42 **минут)**
«Концептуалды кестені» толтырады. (жеке жұмыс) Кесте шығармадағы кейіпкерлер жүйесін анықтауға бағытталған. Шығармадағы кейіпкердің атын, қасиетін анықтап, өз тарапынан кейіпкерге баға беріп,кестені толтырады.

Кейіпкерлер	Қасиеті	Өз тараптарыңнан кейіпкерге берілетін баға

Бағалау критерийі	Дескриптор
Көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтайды.	-топта кейіпкерлерді анықта -кейіпкерлердің қасиетін талқыла -кейіпкерлерге баға бер

ҚБ. «Бағалау парағы» «+», «-» (өзара бағалау)
Көрші отырған оқушылар бірін-бірі бағалайды. Бағалау кестесін критерийлерге сәйкес толтырады. **«+», «-»** таңбаларын неге қойғандығын кестеде «себебі» бөліміне ашып жазады.
Оқушының аты-жөні:

	«+», «-»	Себебі
Кейіпкерлер		
Қасиеті		
Өз тараптарынан кейіпкерге берілген баға		

Еске түсіру мақсатында 8-сыныпта өткен М.Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» шығармасы туралы видеокөрсетілім көрсетіледі.
(https://bilimland.kz/upload/content/lesson/15922/media/20a72c5c1add90345a076222b00765d2/content/script_00007/media/kz_11s_874_1b.mp4) (2:43 минут)
Салыстыру. «Үндес шығарма» (топтық жұмыс) Оқушылар әңгімені өздері оқыған басқа шығармамен салыстырады.

10 минут

«Бақытсыз Жамал»	**«Шұғаның белгісі»**
Басты кейіпкерлер	
Қарама-қайшылық әлемі	
Құндылығы	
Тарихилығы	
Түйіні	
Үндестігі	

5 минут

3 минут

Бағалау кртиерийі	Дескриптор
ü Көркем шығарманы басқа өнер туындыларымен салыстырады. ü Көркем шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтайды.	шығармадағы басты кейіпкерлерді жазды -кейіпкерлер арасындағы қарама-қайшылықтарды іздеді -шығармадағы құндылықтарды анықтайды; -шығарманың тарихилығын дәлелдеді. -шығармалардың түйінін қорытады -шығармалардың үндестігін талдайды.

ҚБ. «Авигатор» тәсілі
Топтар бірін-бірі бағалайды.
1. Ұнаған негізгі 3 деректі алады
2. Негізгі 2 ұқсас идеяны табады
3. 1 ұсыныс білдіреді.

Бағалауда ой құндылығына, сөйлемдердің көркемдігіне жете мән беріледі.
Топ атауы:

Ұнаған 3 дерек	Негізгі ұқсас екі идея	1 ұсыныс

Сабақтың соңын «Бағдаршам» әдісімен алған әсерлерімен бөлісу
Жасыл түс-сабақтан жаңа идеялар байқадым
Сары түс-сабақ көңілді қонымды болды
Қызыл түс-бүгінгі сабақ ерекше әсер етті

(https://bilimland.kz/upload/content/lesson/15948/media/c418c9a9d8acdbffadd058096706a2da/content/script_00033/media/kz_11s_900_1b.mp4)

(https://bilimland.kz/upload/content/lesson/15922/media/20a72c5c1add90345a076222b00765d2/content/script_00007/media/kz_11s_874_1b.mp4)

Үй тапсырмасы: [illegible] тақырыбында эссе жазу

Саралау – Сіз қосымша көмек көрсетуді қалай жоспарлайсыз? Сіз қабілеті жоғары оқушыларға тапсырманы күрделендіруді қалай жоспарлайсыз?	Бағалау – Оқушылардың үйренгенін тексеруді қалай жоспарлайсыз?	Пәнаралық байланыс Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері АКТ-мен байланыс Құндылықтардағы байланыс

Сабақ мақсатына жету үшін тапсырмаларды саралап беремін. Оқушыларға мейлінше қолдау көрсетемін. **Барлық оқушылар орындай алады:** «Шұғаның белгісі» хикаятының идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтайды. Кейіпкерлер жүйесін анықтату мақсатында оқушыларға концептуалды кестені ұсындым. Сол кесте арқылы оқушылардың кейіпкерлердің қасиетін анықтауына, кейіпкерлерге өзіндік баға беруіне ықпал еттім.	**«Өрмекші торы » әдісі-** Оқушыларға үй тапсырмасын пысықтау үшін «Өрмекші торы» әдісін қолдадым. Оқушылар жіпті бір-біріне лақтыру арқылы өрмекші торын жасап , үй тапсырмасы туралы сұрақ – жауап өткізіп , танымдық қабілеттері дамиды. Белгіленген мерзімнен кейін әр оқушының қолындағы жіп орауын санау арқылы ол оқушының тақырыпты қаншалықты меңгергендігін білеміз. Бұл әдісті сабақтың басында үй жұмысын сұрағанда немесе бекіту бөлімінде пайдаланған тиімді. Топ арасында **«2 ЖҰЛДЫЗ, БІР ТІЛЕК»** арқылы бағаланады. **«Бағалау парағы» «+», «-» (өзара бағалау)** Көрші отырған оқушылар бірін-бірі бағалайды. Бағалау кестесін критерийлерге сәйкес толтырады. **«+», «-»** таңбаларын неге қойғандығын кестеде «себебі» бөліміне ашып жазады.	·
Рефлексия · Сабақ / оқу мақсаттары шынайы ма? · Бүгін оқушылар не білді? · Сыныптағы ахуал қандай болды? · Мен жоспарлаған саралау шаралары тиімді болды ма? · Мен берілген уақыт ішінде үлгердім бе? · Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және неліктен?		
Қорытынды бағамдау Қандай **екі нәрсе табысты** болды(оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)? 1: 2: Қандай **екі нәрсе сабақты жақсарта** алды(оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)? 1: 2: Сабақ барысында мен сынып немесе жекелеген оқушылар туралы менің **келесі сабағымды жетілдіруге көмектесетін** не білдім?		

Ресурстар:

1. smk.edu.kz
2. түсіндірме сөздік: htt:/lugat. kz/
3. танымдық-ақпараттық порталы: htt:/bilimland.kz
4. педагогикалық желілік қауымдастық: htt:/rusedu.net

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

5. ашық сабақтар: htt:/sabak.adamzat.kz
6. электрондық кітапхана: htt:/kitap.kz/
7. шеберлік энциклопедия: htt:/igrushka.kz
8. танымдық-ақпараттық порталы: htt:/twig-bilim.kz

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.